

Municipalisme per recuperar la vida

«El municipalisme transformador i republicà necessita, a banda de plantejar respostes concretes a peu de carrer, coordinar-se en la superació del règim actual», escriuen regidors de Girona, Badalona, Ripollet, Cerdanyola, Vilanova i la Geltrú, Sabadell i Setmenat

[despiece]Signen aquest article **Cristina Andreu**, regidora de Guanyem Girona; **Carles Escolà**, exalcalde de Cerdanyola del Vallès i regidor per Compromís per Cerdanyola; **Marta Jofra**, tinent d'alcalde de Vilanova i la Geltrú; **José M. Osuna**, alcalde de Ripollet; **Dolors Sabater**, exalcalde de Badalona i regidora de Guanyem Badalona; **Maties Serracant**, exalcalde de Sabadell i regidor de Crida per Sabadell; i **Marc Verneda Urbano**, alcalde de Sentmenat[/despiece]

La pandèmia del Covid19 està comportant una crisi que posa al descobert totes les febleses del nostre sistema polític, econòmic i social arreu del món, també als Països Catalans. Vivim moments d'angoixa, d'incertesa i de desbordament polític, social i emocional. L'impacte del Covid19 està essent de calat per al conjunt de la població, amb conseqüències greus tant en l'aspecte sanitari i vital, especialment sobre la població més gran i el seu entorn, com en l'aspecte econòmic i de subsistència sobre les persones treballadores, autoocupades, petites empresàries o precaritzades en l'economia submergida.

Un panorama al qual cal sumar-hi l'estrès col·lectiu de les treballadores i treballadors de primera línia, sanitàries, educadores socials, treballadores de la neteja, de cures a les persones dependents, transportistes o caixeres. Així mateix, aquesta crisi demostra que les retallades ens els serveis públics bàsics que estan al servei de la vida, la seva cura i el seu sosteniment han tingut conseqüències letals.

L'impacte es fa difícil de preveure però s'albira catastròfic. Alguns experts situen la crisi com a mínim als nivells de la del crack financer de fa dotze anys. Llavors des dels poders públics es va rescatar la banca i els poderosos, abandonant a la seva sort les economies de subsistència de la majoria social. És, per tant, el moment de reivindicar el municipalisme com a eina política per fer front al present i al futur.

I ho fem perquè entenem la política de proximitat, del tu a tu, del pam a pam, com la millor manera de resoldre els problemes i aportar polítiques transformadores i compromeses amb veïnes i veïns. En aquest sentit, volem denunciar el procés de centralització que està duent a terme el govern espanyol des del seu decret d'Alarma que dificulta encara més la tasca dels Ajuntaments i els deixa més desproveïts de recursos. Una manca d'autonomia que no és nova i que segueix la dinàmica de governs anteriors que, amb el discurs de sortir de la crisi del 2008, ja van limitar i molt la capacitat política dels consistoris amb l'exemple més evident en la llei Montoro que encara pateixen els Ajuntaments de tot el país.

Ara és el moment, doncs, de prendre consciència que som a les portes d'un gran canvi. Algunes de les experiències viscudes aquests dies ens indiquen fins i tot la possibilitat de canvis estructurals que ens permetin invertir prioritats que fins ara semblaven inqüestionables i que ens han d'ajudar a combatre amb la mateixa determinació altres situacions d'emergència que vivim aquí i arreu del planeta.

La protecció de la vida ha d'esdevenir el principi rector de la nostra economia. Aquests dies, nosaltres, com la majoria d'electes del país i del municipalisme transformador, seguim treballant des de casa fent tasques de govern o oposició, tot i que sense ser tan visibles. Ho fem amb la

màxima predisposició a arribar a consensos amb altres forces i equips ja sigui des del govern o des d'una oposició constructiva perquè mai ens hem cregut allò de l'«Això, ara, no toca?». Perquè en moments de crisi, la diversitat de punts de vista i les crítiques i autocrítiques són encara més imprescindibles.

A Moncloa, a la Generalitat o a qualsevol plaça de la vila dels nostres pobles i ciutats. Per això, precisament, ens hem proposat fer aquest text conjuntament, per plantejar propostes de baix a dalt, lluny de les elits, de l'Íbex-35 i del gran capital i compartir punts de vista, fent un exercici de suma i de pensament comú. Des de Sabadell, Badalona, Cerdanyola, Girona, Vilanova i la Geltrú o Ripollet.

El nostre objectiu principal com a electes del nostre país és que aquesta crisi no sigui utilitzada, com en van ser d'altres, per retallar encara més els drets dels treballadors i les treballadores. I no ens referim únicament als laborals, que també, sinó als serveis públics, educació, sanitat, energia, habitatge i als drets civils i polítics després de veure com es legitima l'exèrcit en totes les seves actuacions.

Per això proposem, en primer lloc, taules de treball unitàries, a nivell institucional i de societat civil, on poder treballar conjuntament les setmanes i mesos que venen, que requeriran d'un gran esforç i compartir junts la recerca de les millors solucions. Nosaltres apostem per aconseguir unes Declaracions Polítiques de Mínims on es posi la vida per sobre el capital i s'aposti perquè pa, sostre i treball siguin els tres eixos prioritaris sobre els quals basar les polítiques públiques i reforçant-ne sempre el control democràtic, de la gent.

Cal trobar un punt de partida sobre el qual desenvolupar propostes més concretes que ens allunyin d'un neoliberalisme que ens ha deixat despallats davant de la pandèmia i que ens acostin a un model econòmic més proper, comunitari, cooperatiu i just. Un punt de partida i de trobada per tot el que haurem de construir políticament passada la crisi.

I aquí hi ha la clau de tot plegat perquè si no, com diuen els experts, les respostes a la pandèmia seran simplement l'amplificació de la dinàmica que ja impulsaven altres crisis socials i ecològiques en la nostra societat. Una dinàmica que en el nostre cas era la de la desigualtat, la centralització política, l'externalització de serveis públics i la precarietat laboral per sobre dels drets humans i ambientals. És probable, doncs, que una resposta efectiva a la situació actual requereixi un canvi social radical. En aquest sentit, entenem que el que cal ara als Ajuntaments del país es pot articular en els cinc eixos següents:

José M. Osuna, Dolors Sabater i Carles Escolà, tres dels signants Foto: Adrià Costa

1. Les persones al centre. Posar la vida al centre significa que ningú es quedi enrere i tothom tingui un mínim per viure amb qualitat i dignitat. Per això hi ha dues estratègies que esdevenen imprescindibles. Per un costat la necessitat d'incloure ara, per aquesta època d'urgència, una renda municipal de ciutadania que funcioni realment i que actuï com a mesura pal·liativa davant el xoc econòmic que està representant per a tantes famílies haver aturat l'economia en sec i la facilitat que han tingut algunes empreses per fer moviments de reducció dràstica de personal.

Conscients de les limitacions pressupostàries, per dotar aquesta renda de fons adequats cal una reforma urgent i a fons del finançament dels ens locals; si no, molts dels que tenen més població que la necessitarà no seran capaços de dotar-la. Per l'altre, les polítiques d'habitatge han de ser l'eix vertebrador dels nostres municipis, molts dels quals no han desenvolupat polítiques valentes i igualitàries durant anys. En aquest sentit, que els ajuntaments poguessin decretar moratòries de pagaments de lloguers i situar el topall del preu d'un lloguer al municipi serien bones eines alhora que, ara sí, s'estimula un veritable parc públic d'habitatge i de lloguer que faciliti el sostre a tanta gent com sigui possible.

Hem parlat de pa, la renda, i sostre, l'habitatge, però també cal pensar en el treball i aquí cal aprofundir en les polítiques de suport públiques a l'ocupació, que el govern espanyol vol retallar, i en la promoció de xarxes de suport entre afectats per la crisi; ja siguin treballadors a compte d'altri, autoocupats o petits empresaris cal que a través del finançament públic i de la cooperació amb d'altres afectats, puguin trobar sortides individuals i col·lectives als efectes devastadors del confinament i el mercat econòmic preestablert on els peixos petits sempre són devorats pels grans.

2. Blindatge i ampliació dels serveis públics. Un dels elements sobre el qual la majoria de la gent ha pres consciència amb aquesta crisi és que no vol que allò que és essencial per a la seva vida depengui del mercat i l'especulació del capital. Per això, pensem que els ajuntaments haurien de poder blindar aquells serveis que ja són de propietat i de gestió pública així com recuperar la

gestió pública i comunitària de tots aquells que durant la crisi han estat definits com a essencials per evitar que aquells que corren a buscar la fórmula per acomiadar treballadors i mantenir beneficis segueixin lucrant-se a costa d'allò que és vital per a totes i tots. I això hauria de ser possible als ajuntaments però també a la Generalitat, experta en externalitzacions i retallades des de l'època de Mas, i al conjunt de l'Estat.

3. Ecologisme, feminisme i drets socials. Entenem aquest mal que vivim com un toc d'alerta des d'on repensar com es desenvolupava el món abans d'aquesta aturada. Ens preocupa que haguem estat víctimes de la dicotomia entre capital i vida i que en el mentrestant la seguretat hagi estat imposada a partir de la cultura patriarcal i militarista que són una trava a un futur digne, just i per a totes. Apostem, en canvi, perquè els Ajuntaments siguin un pol del nou paradigma que cal bastir, que passa per entendre el decreixement com una eina indispensable i que situa la prioritat de la recuperació de l'activitat a partir del cooperativisme, el petit comerç, la petita i mitjana empresa generadora de qualitat laboral, la producció km0, els nous reptes derivats de l'emergència climàtica, així com la dimensió de gènere en totes les polítiques.

Per això, plantejem que es destinin partides considerablement superiors a tots aquests eixos estratègics en els pressupostos i ens dotem de possibles agències de desenvolupament socioeconòmic local com a eina de debat, elaboració i desenvolupament de l'estratègia de transformació socioeconòmica i l'impuls de l'ocupació de qualitat amb un objectiu que reforci el municipi i el seu entorn: l'economia social, local i solidària. Una economia productiva els 365 dies de l'any i que no ho bolqui tot a l'esdeveniment i a l'ocasió com ha vingut fent Catalunya aquest segle presa del monocultiu turístic i el gran esdeveniment.

4. Capacitat política dels municipis. Si volem que tot el que hem comentat abans sigui possible ens cal reclamar a l'Estat que doni autonomia i capacitat real de gestió als municipis. Als ajuntaments, eina de proximitat i de gestió del dia a dia, els calen menys lleis restrictives i permetre que tot allò que generen, per exemple en superàvit del 2019, pugui ser dedicat a polítiques socials i econòmiques com les que acabem d'esmentar.

Avui, però, sembla que el govern del PSOE i Unides Podem va en la línia precisament contrària i ens preocupa des del coneixement de la gestió diària però també des de la teoria confederal i participativa de la política que havíem pensat que compartíem amb part de l'esquerra espanyola. Una reclamació, la de la capacitat de gestió i compromís amb els ajuntaments, que també fem a la Generalitat a qui demanem que apliqui una visió com l'exposada en les seves polítiques del dia a dia.

5. Coordinació republicana per superar un règim caduc. Finalment, els municipis catalans no podem restar al marge del fet que l'Estat espanyol i el règim polític i social que sustenta han estat incapaços de donar una resposta eficient a la present crisi a causa, també, de les seves mancances estructurals: la gran dependència d'una elit que es negava a frenar la producció de manera completa i que es negava també a fer tancaments territorials parcials en base a un discurs hipernacionalista.

De la mateixa manera, les mancances (en base a les retallades) del migrat Estat del benestar que patim han dificultat la resposta sanitària a la mateixa. És per això que el municipalisme transformador i republicà necessita, a banda de plantejar respostes concretes a peu de carrer, coordinar-se per col·laborar en la superació del règim actual.

[noticiadiari]2/199826[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/197029[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/198648[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/198615[/noticiadiari]
?[noticiadiari]2/198572[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/198469[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/198064[/noticiadiari]

